

Mo ihi mundus crucifixus est. Aug^o.
Cōtigit plerūq; vt hō mūdū mente nō
teneat. Sed tamen mundus eū in suis
occupationibus astringit: r̄ mortu^o est
homo mundo: r̄ mundus quasi viuus

eū cōspicit: duz
alto intentū in

suis actibus ra
pere cōtendit: s

nec paulus mū
dum cupit: nec

mūdus eū: vt i
duodus moru

ls neuter neu
trū vider: quia

igis nec paulus

mundi gloriam

querebat: nec a

mūdū glia ipse

q̄rebāt. Ideo r̄

se mūdo: r̄ mun
dū sibi crucifix

um glorias.

Et ego mun
do. Nec ego in

mūdo aliquid

cupio: nec ipse

suū aliquid i me

cognoscit. Si

cū dīs ait: Ve

nit enī p̄ceps

mūdū hui^o: r̄ in

me nō habet q̄c

Super illos r̄ sup isrl.

Duas p̄tes bic

significauit sup

q̄s manet pax r̄

mīscida dei. s.

gētūlūs: fideliz r̄

iudeoz credē

tium. **D**e

cetero. Nō vult

p̄ tribuletas cō

tentiones tedi

um sibi fieri de

re quantū satis

erat exposita:

vel sc̄nt in gre
co legit: De ce

tero nemo mībū

laborē epibē

at. vel p̄stet s.

vt rurū in vobis necessitatē habeā la

borādi. Aug^o. Miero. Laborē ei pre

stat magistro: q̄ alter sentit q̄ docuit.

Stigma. Aug^o. Stigma ē pūctū

vel nota aliq̄ ferro facta. Stigmata s

appellat q̄s notas penaz p̄ p̄secutioni

b^o q̄s patiebat. Et ē senlus. lo si debet

mībū fieri molestia: q̄ ego habeo alios

coſtict^o r̄ certamina q̄ in p̄secutionib^o

q̄s patior meū decertat. **F**ī brā do.

Cōclusio epla q̄s subscriptio: q̄ i in nō

nullis alijs eplis vīt. Quāsi vt p̄di
ca teneat. Bratis: nō dīſensio: nō le

gis seruit: nō rīta: nō iurgī.

Inīt epla ad Galathas.

Inīpt argumētū i epla ad Ephesios.

Ephesū sūt r̄c. I i p̄ paulum

nō fundati s̄firmati i fide:

firmis i ea steterat: r̄ bonis

opib^o. I s̄cribit a Roma de carcere

p̄ tychicū oratoriorā eplam: cū vltēr
us nō esset eos visurus. Sc̄ies eos bo

nos non arguit de culpa. Sed ne rela
bantur timendum erat r̄ quia nullus

est adeo p̄fectus qui crescere non pos

G sit: bora

Per quē mīhi mundus crucifixus est. i. cōcupiscētia mūdi est mīhi mortua nū
lam virtutē habēs in me. **E**t ego mundo. q̄ nībil mūdanū concupisco.

In christo enī iesu neq̄ circūcisio aliqd valet neq̄ p̄putiū: q̄ neutrū aliqd facie

ad cōfessionē vite beater: q̄ datur p̄ christū. **S**ed noua creatura. i. regeneratio

p̄ baptismū in qua dāt gratia q̄ est p̄ creationē r̄ de nouo cōstituit hoīem in esse gra

tie. **E**t quicq̄ hanc regulā. i. certā doctrinā. **f** Secu

ti fuerint. fide r̄ ope. **P**ax sup illos. i. quies mentis.

Et misericordia. i. remulso peccato p̄ toraliter tollunt

p̄ baptismū. **I** Et sup israel dei. i. sup obseruāres legē intel

lectu spirituali: Ro. ii. **N**ō enī q̄ in manifesto indeus est: ne

q̄ in manifesto in carne est circūcisio: sed qui in abscondis

to indeus est: r̄ circūcisio cordis in spiritu: nō littera.

KDe cetero nemo mībi moleſtus sit. i. o vos galathe non

detis mībi de cetero causā moleſtie recipiēdo doctrinā p̄seu

do aplo. **E**go enī stigmata. i. signa militie xp̄i: m. **I**n t. 5. s. 8

corpe meo porto. p̄ tribulatiōes q̄s. p̄ ipso sustinui. q. d. nō

deberet mībi aliūde tribulatio inferri. r̄ satis p̄babilit̄ po

test dici q̄ i ei coſe p̄ sensibilit̄ apparebat vestigia plagaꝝ

r̄ verbex. p̄ xp̄o. vt dictū ē. S. ij. Coz. r̄. **I**n Bratta dñi no

stri. r̄ no seruit legalis. **O** q̄ sp̄ititu vestro frātres. q̄ dē

grā ē arra glie: ad quā nos p̄ducat iesus xp̄s Amen.

In ca. vj. vbi dī postilla: Opus aut suū p̄bet vnusq̄s

Additio. i. **H**oc qd̄ dīcīt: Opus aut suū pro

bet vnusq̄s: sic exponit̄ i Blo.

Anusq̄s diligēter inspiciat: nō petī alterī: vt phariseus q̄

dicebat: Rō sū sic ceteri hoīm q̄ nō re s fallacī iust̄ erat ic.

In eo. ca. vbi dī postil. Quicq̄ enī volūt placere vob.

Additio. ii. **V**ulterōe intelligētia hui^o dīcīt:

Qui ei volūt placere vobis i carne

attēdēdū ē q̄ sic i ve. le. iducebāt hoīes ad obseruātia p̄ce

pt̄x diuīo p̄ tpales. p̄missōes r̄ cōminatiōes: vi. p̄tz ex de

curſu p̄teatechi. **E**sa. j. 3. sumatim: Si audierit me bona

terre comedē: r̄ si noluerit gladiū deuorabit vos. Sic i no

uo te. sp̄aliter i primitiva ecclia hoīes in dei amore radicati

examīabāt p̄ficiabāt p̄ acerbās r̄ crebras p̄secutiōes: q̄s

imitādo crucē xp̄i sustinebāt ex q̄ hoīes inducebāt ad cōtē

nēla tpaſia. p̄t amoīe celestū. Nō hui^o differeatē: q̄z p̄pls

ille cōpā puero sub pedagogō existēt ad Gal. iiij. sp̄ector p̄

aut ē talia bona desideratē: k̄ ad legē nouā q̄ p̄fect̄ data ē p̄

tinebat vt illi q̄b^o data ē p̄fertim iō^o p̄mi fundatōres: cōtē

pt̄s t̄p̄ sp̄ualib^o adhererēt. vii. Phil. iii. Que qđē re

tro sūt o. uſcēs ad anteriora me extēdo: q̄cūq̄ ei p̄fect̄ su

m^o B. sentiam^o: vñ i ve. le. lñ mīta r̄ varia p̄cipiebāt nībil tñ

asperū seu durū nīl circūcisio carnalē: q̄ quandā afflictionē

carnalē iportabat: k̄ legē nouā multa aspera r̄ q̄s ē cōem

hoīm affectū p̄cipiebāt seu cōſuleban̄. vt cū dī: Qui vule

venire post me abneget semerīp̄t r̄ tollat crucē suā t̄c. p̄ q̄

intelligif q̄ sequētes xp̄im habēt cū imitari i tolerātia passiōnū r̄ tribulatiōnū: q̄d̄ ē valde durū cōtērētē viris xp̄eſtis: q̄r̄ ē ē cōem inclinātē hūanā. Et q̄b^o cōſiderat̄ ba

beſt̄ p̄fēcō apli q̄ iducebāt ad circūcisioē carnalē q̄ lē

ge p̄cipiebāt volebāt placere i carne tñ. i. reſeuare seu excū

sare hoīes a p̄secutiōe legis nouē: q̄ p̄rie dī p̄secutiō crucis

xp̄i inq̄tū ē imitatiua iō^o crucis: vt dictū ē: r̄ h̄ ē q̄ dīcīt:

Qui cūq̄ ei volūt place re in carne. i. carnali circūcisioē: Hi cogūt vos circūcidī tñ. i. volūt vobis inferre

istā moleſtia tñ. i. circūcisioē carnalē: r̄ h̄ ad finē q̄ excusent̄ a circūcisioē sp̄ualit̄

p̄ quā hō martyriū patīk intrinsecū: r̄ hoc est q̄ dī: Et crucis xp̄i p̄se

cutionē nō patiant̄. i. vt excusent̄ ab imitatiōe crucis xp̄i: q̄ maxime dura est ē viris

impfectis: r̄ q̄ de ista circūcisioē carnali gloriahan̄ p̄fēcō apli q̄s maḡ fm legē

p̄ deo sustinētēs. iō de eis dīcīt: Et volūt vos circūcidī vt in carne vīa gloriēt̄. iā

crādo se de tāta tollerātia. p̄ter dēū: h̄ q̄r̄ ista tollerātia nībil ē in cōpationē tollerātia

limitatiōe crucis xp̄i. iō subdit̄: Ā ihī aut̄ abſit gloriāt nīl i cruce dñi nīl te

su xp̄i. i. imitatiōis xp̄i patiētē. Et nota q̄ nō dīxit: Dñi aut̄ abſit glariāt nīl i po

testate dñi nostri iesu xp̄i: seu in sapia vel maiestate eius r̄ hmōt̄: iō in cruce ad deno

tāda p̄dictā cōpationē r̄ q̄ in ista imitatiōe crucis xp̄i nō circūcidīt̄ aliqd̄ mēbrū

corpaliter: sed cor a crucis vītis refindif. iō subdit̄: Per quē mūdus mīhi crucifi

xus est r̄ ego mūdo: q̄d̄ intelligis fm Blo. q̄ nec ego in mundo aliqd̄ cupio: nec ipse

mūdus aliqd̄ suū i me cognoscit: iuxta illud dī: Venit ei p̄ceps mūdū hui^o r̄ i me

no habet q̄cūq̄: r̄ ē sensus: q̄r̄ p̄ cruce xp̄i mūdū p̄cupiscētē nō habet i me dñiū: nec

mūdū iā se mībi īgerit̄: hec i Blo. Et q̄ apli manifeste oīdit itēū. i. q̄ abſit glariāt ē

circūcisioē carnali vel hmōt̄: h̄ i cruce dñi nīl iesu xp̄i i q̄ oīa vīcia refindūt̄. dēnde

cū dīcīt ifra: De cetero nemo mībi moleſt̄ sit r̄ t̄c. p̄fīmat̄ p̄fīcta p̄ exēpīlū i selīo. sic

ei erat p̄fīmat̄ i amore xp̄i q̄ maxie desiderabat imitari q̄sū poterat xp̄i p̄secutiōe

nes. iō dīcīt: De cetero nemo mībi moleſt̄ sit. i. erit. Nā fm sem. Blo. p̄ma sc̄de. q. lxx.

ar. supradictō i corpē q̄sīōls allegato i p̄cē. additīōe: Qui p̄fecte cor h̄z i vno poss

to a nullo alto moleſtari p̄t cū alia q̄sī nībil reput̄. Ego et stigmata. i. signa mili

tie r̄ vestigia xp̄i passiōis: In corpē meo porto p̄ affidatas p̄secutiōes. Cetera expo

nāt̄ p̄t i postil. r̄c.

n. 5. Incipit

Job. 14. 8

Sit: hortaf ad vteriora: et ne recedat p suis tribulationib teneantq sit as ordinationes: pserit ne pfectio erigat in tuorē: oñdit de quo sta tu ad quā dignitatē vocati sūt: dicens oia eis vel apostolis iphis vel toto huano generi bñficia p sola gratiā data. Et igit̄ int̄ctio ap̄l Ephesios in bonis habitis cōfirmare: et ad vteriora, pucare: nec nō ad humilita tē gratiarū gactionē.

Hicēdū sane q̄banc ep̄lam quā ad ephesi os scriptā habemus heretici et marcionite ad laodicensis attritulant.

Aulus apls. Dore suo salutatōne pmittit. Deinde grā agit deo exponēs p̄a bñficia huano generi p̄st̄ta: post ipsis apostolis sp̄aliter indulta: deinde et ephelijs ipsis ostēdēs a qno et ad quid vocati sūt: deinde xp̄i dignitatē et plātōne ostēdit: postea ad patientiā et charitatē eos inuitat: unitate fidei et ecclie cōmēdās et dona grē enumerās: tandem ad certamē exhortās p̄tra p̄cipes tenebrarū: militie christiane armaturā describit. **b** Sanctis. Perfēctis et nō solū eis sed et **c** fidelibus, qui si nō sancti: vel in fide sani. **d** Sancti. Exercitio virtutū. **e** Et fidelib⁹. fide recta q̄ est i christo iesu. **f** Ambro. Recte illa duo posuit: tūc eī p̄dest ac credis bona vita si fides ē in xp̄o iesu. **g** Ue vere sancti sūt si fideles sūt i christo. **h** El distingue inter sanctos et fideles: vt sanctos i telligas maiores et pfectiores: fideles mīn⁹ p̄secros. **i** Benedict⁹. Premissa salutatiōe Incipit ab actione grā: innēs oia eē ex deo. **j** Benedict⁹ et bñdixit. Anū qđē bñdictionis xđū l̄z p̄ cogruētia glōne varie debet intelligi. **k** Bñdixit ab hoīe de⁹: cū laudib⁹ dignis extol 4. c. bñdixit. **l** Nō aut̄ a deo cū de⁹ et grē sue dona impar tis nō merit̄ illi⁹ l̄z misericōda sua. **m** Qui bñdixit. Enumerat bñficia q̄ a deo p̄ ipm totū huano generi sūt data. **n** Uas dei p̄ordinatiōnes et eaꝝ effect⁹ q̄rū alterā ē de p̄nti ad iusticiā. Alterā de futuro ad corona. **o** Nec dicunt sic due qn̄ vna sit dei p̄destinatio: q̄ ē ipse de⁹ q̄ de duob⁹ ē ipa dei p̄ordinatio eterna. **p** Iusticia i p̄nti: et de glia i futuro. **q** Ante mūdi cōstitutionē cū null⁹ q̄cōq̄ meruerat: p̄ordi naut q̄ i tpe grē aliq̄s p̄dītis separat: et iustos et i māculatos saceret. **r** Preordinauit etiā q̄ illos iustos ad eternā beatitudinē pduce ret. **s** Hęz p̄ordinatiōnū alterā hic implēt q̄ iustos fac̄. Alterā i futuro ad p̄lebit q̄ erit om̄ pfectio. **t** q̄ cōsumatiōe om̄ incipit: vt̄s p̄te rito p̄ certitudine future rei. **u** Qui bñdixit nos merit̄ nřis maledictos: i futuro exaltabit: dādo imortalitatē. **v** Quattuor ponit: duas p̄destinatiōnes: et earū duos effect⁹. **w** Qui bñdixit. Effect⁹ secūde p̄ordinatiōts: q̄ adimplēbit i futuro: a q̄c̄p̄t: q̄sumū bonū cū alt: **x** Qui bñdixit. **y** Sicut ele. **z** Aug⁹. Ne q̄s ḡ p̄tet alias cū deo eternas: i tunc aliqd meruisse luxta errore illoꝝ q̄ aī hec vībilis dicit q̄sdā fuisse alias sāctas: t̄lō tūc fuisse electas.

Ponit elegit. **aa** Hic ponit p̄mā p̄ordinatiōne: q̄ ē de p̄nti tāgēs effect⁹ el⁹. **bb** Bñdixit nos i fu turo: qđ̄ t̄ si videſ ex merit̄: ita tñ̄ gratiā erit si cut et p̄mā p̄ordinatiōne gratiā ē: q̄ merita q̄ p̄cedūt futurā vitā ex grā sūt et de dona sūt. Coronat enī i nobis de⁹ do na sua: nō q̄ ex nobis sūt merita. Elegit vt̄ essem⁹ sācti. Aug⁹. **cc** p̄desti. **dd** Qūo ei eligeret eos q̄ nōdū erāt nīs p̄destinando. Elegit q̄ p̄destinans nos. **ee** Sicut nō elegit: eo q̄ tūc sācti essem⁹. iō nec io q̄s sācti futuri esse mus. **ff** poti⁹ elegit nos ad h̄b̄ vt̄ i tpe grē essem⁹ sācti p̄ bona opa. **gg** ergo q̄ futuri eram⁹ elegit. **hh** Sed vt̄ essem⁹ sācti. Ideo quippe futuri eramus: q̄ elegit ipse p̄destinās: vt̄ tales p̄ gratiā ei⁹ essem⁹. **ii** Sed pela gianus veritati resultans ait: **jj** Prescribat deus qui essem⁹ sācti et immaculati p̄ libere voluntatis arbitriū. **kk** Et ideo eos in sua p̄sūctia qua les futuros esse p̄scuit elegit. **ll** Elegit in q̄banc essem⁹ p̄destinās filios quos futuros sāctos p̄scuit. **mm** Nec fecit: nec se facturū: **nn** Ipos facturos esse p̄scuit. **oo** Ue cōfutat hic ap̄los dicens: vt̄ essem⁹ sācti et temp̄. **pp** Qui p̄destinauit nos. **qq** Posita p̄destinatiōe q̄ p̄tinet ad iusticiā et sā ctitatiē vīte p̄sēntis: ponit hic alia p̄tinēs ad vitā eternā: cui⁹ effectū. **rr**

Enotauit

Incipit postil. sup ep̄istolā ad Ephesios.

Aulus apls iesu. **aa** Hic incipit **Ca. I** ep̄la pauli ad Ephesios: q̄ diuidit in tres ptes. s. in salutationē: et narratio nē. ibi: Benedic̄t deus: et cōfirmatio nē. ibi: Ut aut̄ et vos sciat̄: p̄ pe finē ep̄le. In salutatiōe ve ro p̄timo ponit p̄sona salutās ex noīe. cū dī Paul⁹: et q̄rū ad officiū. ibi: Aplus iesu xp̄i et q̄rū ad auctoritatē officiū. cū dī. **b** Per voluntatem dei: q̄ vocavit eū ad apostola tū: vt̄ ptz. **c** ac. viii. scđo po nunq̄ p̄sona salutātē. cū dī: c. **D**ibū sāctis q̄ sūt ephesi. ipsi enī accepto verbo veritatis p̄stiterunt in fide: vt̄ dicit Hiero. **i** p̄logo: id noīat cosāctos. **j** scribit vel mādar: vt̄ ego paul⁹ scribo vel mādo. **k** sanctis omnibus

De. **h** os collaudat apostolus scri bens eis a Roma de carcere per tychicū diaconem.

Finit argumentum.

Incipit ep̄la pauli ad Ephesios

Aulus apo **Ca. I** a stolus iesu christi a nō meis merit̄: ita vos p̄c̄s quicquid estis.

b p̄ voluntatē dei b̄ scribit vel mādar: vt̄ ego paul⁹ scribo vel mādo. **c** sanctis omnibus

s Iste p̄dest bona vita si fides in christo.

c qui sunt ephesi et fidelibus i chri s̄ope xp̄i nō suis merit̄. **b** Ante alia salutātē. **c** iustificationis. **d** trāquillitas mērit̄ et reconciliatio ad deum.

sto iesu: Gratia yobis et p̄x a e a s̄ q̄ quē oia codita sunt et restaurata. **b** sine quo nulla bona dān̄ nobis.

d̄ deo patre nostro et dōmino iesu a s̄ corde ore opere. **s** si a me a yobis ab oib⁹. **b** generatione eterna.

d christo. **B**enedictus de⁹ et p̄ter

s pro quo nobis bene facit.

e domini nostri iesu christi qui be

a benedic̄t. i. futuro exaltebit dādo imortalitatē.

b meritis nřis maledictos. **c** om̄ modis exaltebit q̄ erit tota spūalis etiā in corporib⁹: que tūc habebit naturā spūs.

d nedixit nos in om̄ni benedicti:

a habita in celo: vnde cōmendabilior. **b** op̄ante christo.

c one spirituali in celestibus in chri

a prima p̄destinatio. **b** ita gratis hoc faciet.

c gratis. **d** p̄destinādo. **e** p̄ ipm chīstī.

f sto: sicut elegit nos in ipso an-

a s̄ i. anteq̄ essem⁹. **b** ad h̄ elegit: vt̄ essem⁹ i

c rpe grātie. **d** elegit vt̄ essem⁹: nō q̄ futuri eram⁹.

e te mundi constitutionem: ut̄ es-

a s̄ p̄ bona opa. **b** crūrib⁹. **c** a crīmī a malis.

d semis sancti et immaculati in

a s̄ i. mens vbi cōspicit: non extra ybi hoīes vi-

b dent. **c** vel vt̄ cōspiciam⁹. **d** s̄ nō hoīm.

e in charitate hoc fecit: nō meritis. **f** dei vel

ip̄sorū. **g s̄ alia et secūde p̄destinatio ad eternā**

vītam. **h elegit nos ipse vītū.**

i conspectu eius in chāritate. **j** Qui s

a s̄ gratia sola p̄legit. **b** volūrate gratiā

c ad bona que filij habituri sunt.

d p̄destinauit nos in adoptionē et

e beatitudinē.

f In ipso. i. in filio. electio enī p̄

supponit noticiā electi. illa vero que p̄tinet ad no-

ticiā i diuinis attribuunt filio: q̄ est sapiētia p̄tis.

o Ante mūdi cōstitutionē. nam hec electio est ab

eterno. effect⁹ tñ̄ ei⁹ ē i tpe q̄ est sāctificatio rōnalis

creature. iō subdit̄: **p At essem⁹ sācti. p̄ grām ī**

mēte. **q Et īmaculati. p̄ puritatē ī cōverlatiō-**

tē. **r In cō. el⁹. et nō solū ī cōspectu hoīm. sicut hypo-**

critē. **s In cha. sine q̄ nō plū alia dei dona: vt̄**

dicitū est. **t s̄. **u** ox. viii. si linguis hoīm loquar et**

angeloz t̄c. **v Qui pre. nos in adoptionē filio**

rum. p̄destinatio enī est p̄paratio gratie in p̄sēnti et

glorie in futuro: p̄ gratiā autē adoptio diuina in-

choat̄: et p̄ gratiā cōsumatur.

xxv **per**